

ACC. N:R M. 14476: 1-3.

Landskap: Skåne Upptecknare: Marianne Gottfrides
Härad: Färrestad Berättare: Anton Andersson
Socken: Stiby Berättarens yrke: lantbr.
Uppteckningsår: 1955 Född år 1871 i Gärdlöse, Lmedstorps m.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När den nya liden kom till bygden.
(gäller huvudsakl. tjänstefolket.)

s. 1-3.

LUF 73.

Anton Andersson talar om sin fädernegård, som han själv innehaft till 1949.

Drängkammaren var belägen nere i stallängan. Jag bodde i drängkammaren i sju år, från det jag var sexton. Den ena väggen gränsade till kostallen och därifrån kom god värme. Den andra väggen var en yttervägg och byggd i flis. Den var alltid mycket kall och ofta om vintrarna var den täckt med is. Det fanns ej någon eldstad och inte under hela min tid har det funnits någon där. Det är först under de allra sista åren som sådan inrättats.

Vi hade två st. äldre och två st. yngre drängar. De låg två i varje säng. Sängen hade endast kanter inåt rummet, mot väggen fanns ej några.

Sängen bäddades med halm (råg)., ovanpå lades "pösen" d.v.s. gamla dynvar, därefter ett linnelakan och sist en fjäderdyna.

Lyse. Belysningen bestod av trälyktor, träramar med glas. Det var tranlampor. Vi fick ej lov att använda fotogen för det var så eld-farligt.

Drängkammaren gick tvärs över längan så det fanns fönster åt båda håll. .

De största drängarna förvarade sina kläder i kistor, som stod bredvid sängarna. "Bytehören" hade ingen kista. Han hängde sina kläder

på väggen, för han hade inte så många.

I kistan hade de förutom kläderna en träkagge (ungefär 2 l.) med brännvin, så att de kunde taga en klunk om morgnarna om de ville. Om jularna fick de ett grovt bröd, ett siktebröd, ett finare bröd, rökar⁺ fläsk och ett rökar⁺ och saltat lammlår. Detta förvarades också i kistan. Detta bjöd de andra drängar på, när de kom dit. Då slogs locket upp och brännvinet sattes på kistelocket och maten lades ovanpå kläderna i kistan.

Kistorna köptes på Komstads marknad av göingarna. Kistorna hade välvt lock och kostade ungefär sex el. sju kronor.

Pigorna bodde i "piehuset", ett rum som låg upptill köket. De hade i regel inte kistor utan mindre koffertar.

När man bytte plats så hämtades ens tillhörigheter av en skjuss från den nya platsen.

Alla åt tillsammans i storstugan. Vi hade bestämda platser, mor och far vid bordändan och den äldste drängen bredvid far. Pigorna skulle stå och äta. Det var en regel. Vi pojkar skulle också stå och äta. Den störste drängen skar alltid brödet. Brännvinsflaskan stod alltid i fönstret.

ACC. N:R M. 14476:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Drängarna var tillsammans med husbondsfolket i stors^ugan om kvällarna. De snidade eller snickrade aldrig.

När luffarna kom fick de ligga i kostallen. De låg på halm och fick låna hästtacket att aha på sig. Maten de fick måste de taga med sig ner i kostallen att äta. Jag minns en gång när det var sju st. tiggare inne i kyket på en gång för att få mat.